

Groninger Borgen- en Tuinentocht april 2023

Tussen Mensingeweer en Baflo

Een borgentocht: Combinatie van twee: De borgen en de maren, beide relatief onbekend. Maar in de geschiedenis onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Het is de eerste week van april. 6 mensen roeien in wisselende samenstelling de borgentocht. De roeiers zijn Minke, Femmy (gast van de Dragt), Betty, Gerda, Wil en Annet. De tocht is voorbereid door Minke en Betty.

Na een periode met kou en veel regen was het stralend weer. De natuur was prachtig met de strakblauwe lucht, zachtgele rietkragen, stilte op het water en geluid van de kieviten en grutto's in de verte. Het voorjaar was zich aan het ontwikkelen. Bomen nog zonder groen, het riet nog niet opgeschoten, zo nu en dan een boom in bloei.

Elke dag vertrokken we met de auto uit Groningen en bedachten waar we de auto's moesten neerzetten om weer terug te komen.

Onze pauzes namen we in de borgen en de borgtuinen van het groninger land: Nienoord, de Allersmaborg, de borg Verhildersum, de Notoarestoen, de tuinen van Ewsum, de Menkemaborg en de borg Ekenstein. We bezochten de musea, en genoten van het gebodene.

De eerste dag voeren we naar Nienoord. Daar kregen we een uitgebreide rondleiding door het koetsendepot en de bovenverdieping van de borg. Historische informatie over de rol van de borgheren van Ewsum in het Westerkwartier. Zij lieten turf "oogsten" in de veengebieden en brachten de revenuen naar hun eigen gebieden rond Middelstum en Rasquert. De grote verrassing was de schelpengrot uit de 17^e eeuw. Deze was fantastisch.

De schelpengrot van Nienoord

Het Hoogholtje tussen de borg Verhildersum en de museumboerderij.

De Allersmaborg hebben we van buitenaf bewonderd, met een pauze in de boomgaard. Omdat de borg commercieel wordt geëxploiteerd is het niet mogelijk hem zomaar te bezoeken.

De volgende borg, Verhildersum, was nog gesloten vanwege interieuronderhoud, maar de tuin en de boomgaard waren prachtig en in de museumboerderij was een tentoonstelling van groninger bard Ede Staal. Tussen Mensingeweer en Baflo hebben we de Notoarestoen bezocht. Hier hebben we vroege bloesems van de rhododendron bewonderd en in de zon geluncht. In Baflo was de eindhalte van die dag. De volgende dag zijn we met pauzes in de jachthaven van Onderdendam en de tuinen van Ewsum naar de statige Menkemaborg in Uithuizen geroeid. In de borg kon de aanwezige medewerker geen tijd voor een rondleiding, maar hij vertelde ons toch veel van de geschiedenis en de stambomen van de bewoners.

Menkemaborg

De volgende dag naar Ekenstein, met een pauze in het huiskamercafé Trankiel in Westerwijtwerd. Dit café heeft nieuwe eigenaren, is nog in verbouwing, maar ging speciaal voor ons open. Koffie en eigengemaakte appeltaart. Terwijl we daar waren kwam Tekla op de fiets langs om te kijken of het

café al open was. Ook koffie met.... De eigenaren van Trankiel willen een aanschuifmaaltijd maken op de vrijdagavonden, interessant om eens te proberen.

Daarna verder via Oosterdijkshornerverlaat, de enige sluis met nog handmatige bediening, 19e eeuws. Bij Ekenstein nog even lekker gezeten en weer naar huis. Toen we in de auto zaten begon het te regenen. De volgende dag eerst de boot leeggehoosd en daarna het laatste traject naar Groningen.

De Bronssluis tussen Damsterdiep en Eemskanaal

's Avonds stalden we de boot in een haventje of in een rietkraag in de veiligheid van de omwonenden. De riemen en andere losse spullen konden we bij de havenmeester of de omliggende bewoners in de schuur leggen. Zo hebben we gebruik gemaakt van de haven van Nienoord, de schuur van Ewoud in Schouwerzijl, de werkplaats van kwekerij Brandenburg in Baflo, de Maarlandhoeve in Uithuizen, en het Schathoes van Ekenstein. Alle mensen die we benaderden hielpen ons vriendelijk.

Elke avond terug naar huis, met als uitzondering de avond in Uithuizen. Daar hadden we in de Maarlandhoeve een trekkershut. Rijp op het gras, maar in de hut "centrale" verwarming.

De mooiste roeitrajecten waren de kromme Raken en het Warfhuisterloopdiep. Er waren geen routes die vervelend waren. Intieme en weidse landschappen wisselden elkaar af. Een prachtige voorjaarstocht.

In de toerbeschrijving ([link](#)) kun je de door ons gevolgde route zien. De tocht kan het beste als voorjaarstocht geroeid worden omdat het landschap zich dan nog mooi laat zien vanuit de maren.

Femmy
Betty
April 2023